

**Předběžná témata pro třetí podprogram programu aplikovaného výzkumu,
experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí – Prostředí pro život**

Vymezení výzkumných témat vychází ze šesti tzv. prioritních oblastí programu Prostředí pro život jako takového. Rámcový obsah jednotlivých výzkumných témat byl definován na základě existujících strategií, především Státní politiky životního prostředí České republiky 2012 – 2020 a Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí na léta 2016 až 2030, s přihlédnutím k aktuálním problémům a mezinárodním závazkům, jakož i k výzkumným potřebám MŽP.

Obdobně byly navrženy podíly prostředků (dílní alokace) pro jednotlivá témata, přičemž bylo přihlédnuto také k metodickým specifikům, například nárokům na přístrojové vybavení, nákup dat nebo podpurných subdodávek, resp. služeb. Navržené podíly celkové alokace jsou jen nezávazné indikativní hodnoty zatím uvažované pro jednotlivá témata a mohou se v dalších krocích přípravy veřejné soutěže změnit. Jednou z podmínek veřejné soutěže dále bude věnovat určitou část z dílní alokace pro každé výzkumné téma (tedy nejen v tématu č. 1, kde to bude celá částka) na výzkum dané problematiky v kontextu sucha, resp. změny klimatu.

Následující tabulka shrnuje navržená výzkumná témata a jejich rámcový obsah. Témata a jejich obsah budou zahrnuty do zadávací dokumentace veřejné soutěže a v ní dále upřesněny a rozpracovány.

č.	Výzkumné téma	Rámcový obsah	Indikativní alokace – podíl (%)
1	Sucho a změna klimatu v širších souvislostech	Monitoring, modelování, predikce, adaptace. Vlivy na kvalitu života lidí (v jednotlivých oblastech hospodářského a společenského života ČR včetně výzkumu synergií a antagonismu jednotlivých opatření a také včetně hodnocení vlivu a prognózy souvisejících přírodních nebezpečí a antropogenních rizik a možnosti jejich prevence ve vazbě na dynamiku klimatu) i na ekosystémy – volná krajina i sídla. Přirozený hydrologický cyklus.	20
2	Vodní systémy a vodní hospodářství v ČR v podmínkách změny klimatu	Retence vody (vč. extrémních epizod), zajištění zdrojů, výzkum podzemních vod, využití důlních vod, výzkum potřeby a vlivu rybníků i přehradních nádrží, plánování a jiné naplňování Rámcové směrnice o vodách atd.	15
3	Ovzduší a nízkouhlíková ekonomika	Kvalita ovzduší a její ochrana, emise škodlivých látek a skleníkových plynů (mitigace), vlivy na zdraví, nízkouhlíková ekonomika, bezemisní doprava,	12

		fytoenergetika. Hluk a světelné znečištění, ochrana ozonoféry.	
4	Odpadové a oběhové hospodářství, environmentální bezpečnost	Analýzy i predikce, strategické plánování, plnění POH, kontext EU. Prevence a minimalizace tvorby odpadů i jejich negativního vlivu na ŽP a zdraví. Zavádění principů oběhového hospodářství do výroby, spotřeby a druhotných surovin; rozvoj resilience a environmentální bezpečnosti (zejména technologické aspekty)	15
5	Ochrana přírody, krajiny a biodiverzity	Sledování a vyhodnocování stavu krajiny, stanovišť a druhů, zachování i obnova struktury a funkcí ekosystémů (specificky odolnost lesních ekosystémů), komplexní plánování krajiny, biologické invaze, fytopatologie, obecná i zvláštní ochrana tuzemská i EU apod. Výzkum a ochrana půdy jako složky životního prostředí, tedy zejména jejich mimoprodukčních funkcí.	16
6	Horninové prostředí a suroviny	Výzkum stavby a vývoje zemské kůry, interakce geosféra-biosféra, biodiverzita a globální změny v minulosti, průzkum ložisek a geotermálních zdrojů v ČR a možnosti jejich využití a ochrany, geologická rizika.	12
7	Socioekonomické aspekty životního prostředí	Filosofie, ekonomie, sociologie, psychologie, pedagogiky, právo aj. Výzkum environmentálních preferencí, postojů, chování a způsobů jejich formování včetně EVVO. Sledování a hodnocení technologických a environmentálních trendů. Integrace společenských poznatků do strategického vládnutí a politických procesů. Výzkum environmentální regulace a jejích dopadů, metod oceňování netržních statků, ekosystémových služeb a externích nákladů.	10

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s TA ČR pracuje na přípravě zadávací dokumentace pro zmíněnou veřejnou soutěž. Ještě před vyhlášením soutěže, pravděpodobně začátkem října t. r., uspořádá MŽP konzultační pracovní setkání s potenciálními uchazeči o účast v této veřejné soutěži.